

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС навчальної дисципліни «ЛІДЕРСТВО ТА ЕФЕКТИВНІ КОМУНІКАЦІЇ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)</p> <p>спеціальність: <u>073 Менеджмент</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> назва кафедри: <u>Історії України та філософії</u> мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к.іст.н., доцент Богатчук Світлана Степанівна</p>
<p>контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p>bogatchuks@vsau.vin.ua, svetabogatchuk@ukr.net</p>

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Лідерство та ефективні комунікації» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг годин – 120 годин: лекцій – 16 год., практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 90 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Корпоративне управління та соціальна відповідальність», «Управління проєктами».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосуватися при виконанні кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на формування у здобувачів знань та розуміння щодо: ролі та функцій лідера, компонент ефективного лідерства; типів іміджу, понять «анатомія іміджу» та мотивація особистості; структури міжособистісної комунікації; основ PR і рекламно-інформаційної діяльності; техніки ефективної взаємодії в команді; типових причин конфліктів в соціумі; можливостей переконувати в своїй правоті та «продавати» свої ідеї; використання різних моделей рольової поведінки і лідерства; володіння технікою публічних виступів,

методикою передачі повідомлень через вербальні і невербальні технології та ін.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Лідерство та ефективні комунікації» є формування у здобувачів системи професійної компетентності (знань, прикладних вмінь та навичок) щодо використання принципів, типів, інструментів лідерства для забезпечення тривалого ділового партнерства, а також вивчення індивідуально-психологічних характеристик особистості, її мотивації та ставлення до різних складових трудового процесу, вертикальних і горизонтальних комунікацій та міжособових стосунків в контексті лідерства, тенденцій організаційного розвитку та реакцій на зміни, що дасть можливість ідентифікувати, розуміти та прогнозувати людську поведінку в процесі становлення та реалізації комунікативних процесів.

Задачі вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка здобувачів з питань обґрунтування методологічних принципів, підходів формування лідерського мислення, вивчення основних категорій лідерства; засвоєння сучасних технологій реалізації лідерства; оволодіння методикою лідерських підходів для прийняття ефективних рішень за умов мінливого середовища та прогнозування параметрів конкретних ситуацій; набуття навичок формування лідерських якостей, набуття навичок щодо формування ефективних команд та управління ними.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИБИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК 3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;

СК 8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 7. Організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

ПР 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;

ПР 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом);

ПР 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1.	Сутність та поняття лідерства	2	1	10
2.	Наукові концепції лідерства.	2	1	10
3.	Особистісні аспекти лідерства	-	2	10
4.	Лідерство і влада	2	-	8
5.	Стилі лідерства в системі публічного управління. Поведінкові концепції лідерства	2	2	9
6	Лідерство і команда в публічній сфері	2	2	7
7	Лідер і корпоративна культура	-	2	7
8	Політичне лідерство Імідж політичного лідера	2	1	7
9	Імідж лідера. Гендерні особливості лідерства	-	1	7
10	Лідерство та комунікації у сфері публічного управління	2	2	8
11	Лідерська етика	2	-	7
	Всього	16	14	90

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі

індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій з викладачем. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове опитування проблемних питань
3	Індивідуальні творчі завдання	20	1 раз	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних заходів	20	2 рази	Усне та письмове опитування, тестування у системі СОКРАТ та MOODLE
	Разом	90		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Лях Ю. І. Лідерство в публічному управлінні : конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування / Ю. І. Лях ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2022. 74 с.

2. Грищенко І.М. Впровадження лідерства в систему місцевого

самоврядування України / І.М. Грищенко // Науковий вісник АМУ: зб. наук. пр. 2014. Вип. 2. С. 275-285.

3. Лідерство та команда в публічному управлінні : конспект лекцій / укладачі: К. В. Таранюк, Я. В. Кобушко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 175 с.

4. Управління командою: 5 завдань і інструментів лідера: методичний посібник / О. І. Бондарчук, О. А. Філь, В. В. Ковальчук, Л. В. Жабенко ; за заг. ред. Є.Р. Чернишової / Ун-т менеджменту освіти НАПН України К. 2015. 116 с.

5. Нестуля О.О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина ХХ – початок ХХІ ст.) [Текст] : навч. посібник / О.О.Нестуля. Полтава: ПУЕТ, 2016. 375с.

6. Основи лідерства: електронний посібник для самостійної роботи студентів. Полтава : ПУЕТ, 2018. 241 с.

http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf

7. Батченко Л.В., Бондар І.С., Русавська В.А. Бізнес-комунікації в міжнародному менеджменті: навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2017. 304 с.

Додаткова література

1. Адісес І. Командне лідерство. Як порозумітися з будь-яким менеджером / І. Адісес. К.: Видавництво «Наш Формат», 2019. 304 с.

2. Адісес І. Управління змінами / І. Адісес. К: Book Chef, 2018. 299 с.

3. Гончарук Н. Портрет керівника в державному управлінні: соціальнопсихологічний аспект / Н. Гончарук, І. Сурай *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2010. Вип. 2. С. 57-65. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2010_2_9.

4. Дослідження організаційної культури державної служби України: 2020. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/2020-nads.pdf>.

5. Ємельянов В.М. Удосконалення механізмів відбору кандидатів на керівні посади державної служби України з урахуванням лідерських компетентностей / В.М.Ємельянов // *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. №11. Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1922>

6. Кілієвич О.І. Державна політика: аналіз та механізми впровадження. Методичні рекомендації / О.І. Кілієвич, В.В. Тертичка. К.: НАДУ, 2009. 88 с.

7. Лебон Г. Психологія людських спільнот / Г. Лебон. Л.: Львівська політехніка, 2020. 228 с.

8. Ліпенцев А. Розвиток організаційної культури органів публічної влади: у контексті завдань реалізації програм регіонального інноваційного розвитку / А.Ліпенцев, Ю. Пилис. *Демократичне врядування. Науковий вісник*. 2012. №9.

[Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnik9/fail/Lipentsev_Pylys.pdf

9. Максвелл Дж. 5 рівнів лідерства / Джон Максвелл. Х.: Вид-во Фабула, 2018. 304 с.

10. Артёмова Т.І. Глобальне економічне лідерство у контексті ціннісного аналізу. Економіка України. 2017. № 5/6. С. 123–135.

11. Бак Г.О. Лідерство транснаціональних корпорацій у світовому створенні інновацій. Економічний часопис-XXI. 2012. № 3/4. С. 16-19.

12. Бунік В. Свідоме лідерство: характеристика та етапи становлення. Академія гостинності. 2020. № 6. С. 60–65.

13. Мартиненко, М. М. Люди як елемент організації: поведінка, влада, лідерство. Основи менеджменту: підручник. Київ: Каравела, 2008. С.114-144.

14. Стиль управління та лідерство у подоланні криз. Антикризисний менеджмент: навч. посібник / Л.І. Скібіцька, В.В. Матвеев, В.І. Щелкунов, С.М. Подреза. Київ: Центр учб. л-ри, 2014. С. 321–412.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL:
www.mon.gov.ua

2. Профілі компетенцій лідерства на державній службі в Україні. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://www.center.gov.ua/attachments/article/14/Компетенції_лідерства_в_Україні.Pdf

3. Нова бібліотека Софії-Мудрості: <https://www.newlib.org.ua/kataloh-elektronnykh-bibliotek/>

4. СБІТ: http://www.nas.gov.ua/svit/Article/Pages/10_4748_4.aspx

5. Наукова періодика України:
<http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Ebtp/index.html>

6. URL: <http://orator.education>.

7. URL: <https://www.ucs-hrm.org.ua>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання самостійної роботи	5
4	Рубіжний контроль	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
6	Участь у роботі на практичних заняттях	10
7	Виконання самостійної роботи	5
8	Рубіжний контроль	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни